

MAKTABGACHA KATTA YOSHDAGI BOLALARDA XALQ OG‘ZAKI IJODI
VOSITASIDA MILLIY G‘URUR HISSINI SHAKLLANTIRISH – IJTIMOY
PEDAGOGIK ZARURIYAT

Maxmudova Durdona Mirkarimovna

Nizomiy nomli TDPU “Maktabgacha ta’lim pedagogikasi va psixologiyasi” kafedrası

Shaymardonova Maftuna Sherali qizi

Nizomiy nomli TDPU “Maktabgacha ta’lim pedagogikasi va psixologiyasi” kafedrası

Annotatsiya: Mazkur maqolada maktabgacha ta'lim va tarbiya jarayonida xalq og‘zaki ijodi namunalari (o‘yinlar, ertaklar, hikoyalar, rivoyatlar, topishmoqlar, tez aytishlar maqollar, matallar, laparlar, qo‘shiqlar, afsonalar, latifalar, naqlar, turli bayramlar va milliy marosimlar) vositasida bolalarda milliy g‘urur hissini tarkib toptirishning oddiylik, tushunarlilik, faollilik va tasavvurni kengaytirish kabi imkoniyatlari bayon etilgan.

Аннотация: В данной статье рассматриваются примеры фольклора в процессе дошкольного образования и воспитания (игры, сказки, рассказы, повести, загадки, поговорки, пословицы, маталы, лапары, песни, легенды, анекдоты, рассказы, различные праздники и национальные обряды) описывали возможности формирования у детей чувства национальной гордости, такие как простота, понятность, активность и расширение воображения.

Abstract: In this article, examples of folklore in the process of preschool education and upbringing (games, fairy tales, stories, narratives, riddles, quick sayings, proverbs, matals, lapars, songs, legends, anecdotes, stories, various holidays and national ceremonies) described the possibilities of creating a sense of national pride in children.

Milliy o‘zlikni anglashning o‘sib borishi yosh avlodda ayniqsa, maktabgacha ta’lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilarida shakllanib borayotgan milliy g‘urur tuyg‘usini yanada o‘stirish, rivoj toptirishni talab etmoqda.

Maktabgacha ta’lim tashkilotlari xalqimizning o‘ziga xos ma’naviy axloqiy, intellektual merosi hamda milliy, insoniy, bir so‘z bilan aytganda umumbashariy qadriyatlarimizga asoslangan holda shaxs tarbiyasining insonparvarlik ruhida sug‘orilgan o‘ziga xos uslubini joriy qilishni taqozo qiladi.

Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida muntazam tashkil etiladigan, tarbiyalanuvchilarni “Vatanga sadoqat. milliy g‘urur va buyuk ajdodlar ma’naviy merosga hurmat ruhida tarbiyalashga qaratilgan ma’naviy-ma’rifiy tarbiyaviy ishlar jarayonida xalqimizning boy ma’naviy-madaniy merosi, sharqona va umumbashariy kadriyatlar asosida mamlakat. millat kelajagini belgilaydigan ilg‘or g‘oyalarni, millatlararo dustlik, hamjihatlikning ahamiyatini, yurtimizda tinchlik va barqarorlikni saqlashning zaruriyati va mohiyatini yoshlar qalbiga singdirish jarayonlariga refleksiv yondashuv (o‘tmishga, hodisa va voqyelikka tahliliy yondashuv)ni tatbiq qilish bugungi kunda o‘znga xos ahamiyat kasb etadi. Mazkur jarayonlarda refleksiv yondashuv asosida tarbiyalanuvchilarning hodisa va voqyelikni tahliliy o‘rganishga qaratilgan faoliyatini joriy etishni nazarda tutadi

Mustaqil davlat talablariga javob beradigan yosh avlodni tarbiyalash, kadrlar tayyorlash, uzluksiz ta’lim tizimini yaratish bugungi kunning eng dolzarb muammolaridan biridir. Milliy qadriyat va an’analarimizga asoslanadi. Keyingi yillarda mamlakatimiz ta’lim muassasalarida yoshlarni ma’naviy-axloqiy tarbiyalashga katta e’tibor qaratilmoqda

Bolalar ongida milliy o‘zbekona iftixor tuyg‘usini shakllantirish va axloqiy tarbiyalashda va muammolari ustida ishlashda, albatta bolaning yoshi dunyo qarashi va oilaviy sharoiti inobatga olinishi kerak:

1. O‘yinga moyillik. O‘yinlar yordamida bola umumqabul qilingan xulq to‘g‘risida bilimlarni egallaydi. O‘yinlarda, boshqa faoliyat turlariga ko‘rako‘proq boladan qoidalarga rioya etish talab etiladi. Bolalar ularni buzganga alohida e’tibor bilan tanbeh beradilar. Agar bola

ko'pchilikning fikriga bo'ysunmasa, unda u ko'pgina yoqimsiz so'zlarni eshitishi, o'yindan chiqishi ham mumkin. Bunda bola boshqalar bilan hisoblashishga o'rganadi, adolat, haqiqat, rostgo'ylikdan dars oladi.

2. Bir maromdagi faoliyat bilan uzoq shug'ullana olmaslik. Psixologlarta'kidlaganlaridek, 6-7 yosh davridagi bolalar o'z diqqatlarini 7-10 daqiqadan ortiq bir predmetda saqlay olmasliklarini ta'kidlaydilar.

Bundan ortiq vaqtda bolalar chalg'iy boshlaydilar, o'z diqqatlarini boshqa predmetlarga ko'chiradilar, shuning uchun mashg'ulotlar vaqtida faoliyat turlarini tez-tez o'zgartirish zarur.

3. Tajribaning yetishmasligi sababli axloqiy tasavvurlarning yetarlianiq emasligi.

4. Shuningdek, amalga oshirish tartibi va amaliy qo'llash o'rtasidaziddiyatlar bo'lishi mumkin.

5. Kattalar va tengdoshlari bilan muloyim muloqotni qo'llashning birtekis emasligi (kundalik hayotda va uyda, bog'chada va ko'chada).

Qadim zamonlardan insonlar yosh va jismoniy, aqliy rivojlanishning o'zaro aloqadorligini tushunganlar. Bu haqiqat alohida isbotlarni talab etmagan: yosh ulg'ayishi bilan donishmandlik shakllanadi, tajriba to'planadi, bilimlar ortadi. Har bir yosh davrida jismoniy, psixologik, ijtimoiy rivojlanishning o'z darajasi mos keladi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Махмудова, Д. М. (2022). МАКТАБГАЧА КАТТА ЁШДАГИ БОЛАЛАРНИ КИТОБХОНЛИККА ТАЙЁРЛАШ МЕТОДЛАРИ. *Results of National Scientific Research International Journal*, 1(6), 274-278.
2. Кадирова, Ф. Р., & Махмудова, Д. М. (2022). Мактабгача катта ёшдаги болаларни китобхонликка тайёрлаш методикасини такомиллаштириш. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 10-16.
3. Makhmudova, D. M. (2023). EFFECTIVENESS OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 4(1), 177-180.
4. Махмудова, Д. М. (2022, November). СПОСОБЫ ЗАИНТЕРЕСОВАТЬ ДОШКОЛЬНИКОВ ЧТЕНИЕМ. In *INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE "THE TIME OF SCIENTIFIC PROGRESS"* (Vol. 1, No. 3, pp. 96-101).
5. Makhmudova, D., & Raxmanova, X. (2022). РОЛЬ СОВРЕМЕННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В РАЗВИТИЕ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА. *Science and innovation*, 1(B7), 1213-1217.
6. Makhmudova, D. M., & Sultanova, Z. (2023, September). METHODS USED IN THE MORNING RECEPTION OF CHILDREN IN PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS. In *INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE "SCIENTIFIC ADVANCES AND INNOVATIVE APPROACHES"* (Vol. 1, No. 4, pp. 8-12).
7. Makhmudova, D. M. (2023, September). ORGANIZATION AND MANAGEMENT OF MODERN PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS. In *INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE "SCIENTIFIC ADVANCES AND INNOVATIVE APPROACHES"* (Vol. 1, No. 3, pp. 53-57).
8. Mahmudova, D. (2023). PROBLEMS OF ARCHAEOLOGICAL TOURISM DEVELOPMENT IN NAMANGAN REGION. *American Journal of Research in Humanities and Social Sciences*, 8, 61-63.
9. Makhmudova, D. M. (2021). Technology of creating electronic book of fairy tales in preschool organizations. *Экономика и социум*, (1-1 (80)), 157-159.
10. Makhmudova, D. M. AWAKENING CHILDREN'S PRESCHOOL AGE LOVE OF READING.